

EUROPEJSKI PANEL OBYWATELSKI DS. EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

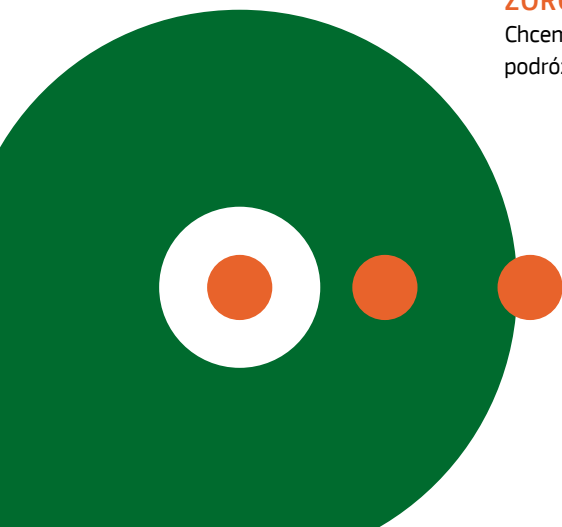
Pakiet
informacyjny

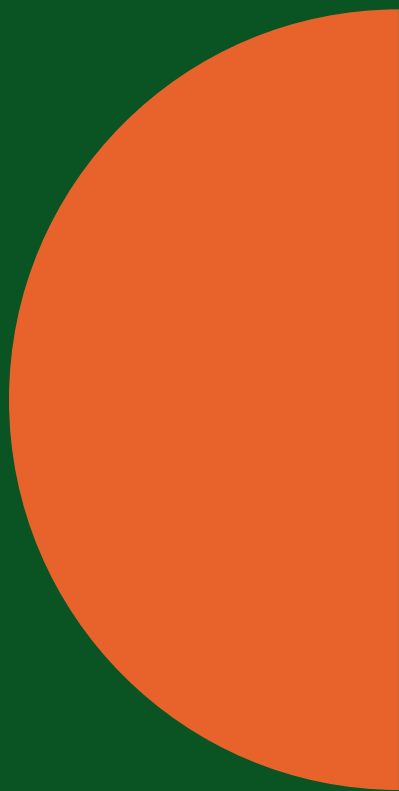
Informacje o niniejszym pakiecie

Witamy na europejskich panelach obywatelskich do spraw efektywności energetycznej! Przede wszystkim dziękujemy za wyrażenie zgody na udział w tym procesie. Mamy nadzieję, że będzie to dla Ciebie pouczające, interesujące i przyjemne doświadczenie. Należysz do 150 uczestników losowo wybranych do dyskusji na temat efektywności energetycznej – dobrze znanego tematu, który wysunął się na pierwszy plan podczas ostatniego kryzysu energetycznego. Wspólnie z innymi uczestnikami przeanalizujesz różne sposoby, dzięki którym wszystkie podmioty – przemysł, gospodarstwa domowe, społeczności, sektor publiczny i prywatny – mogą stać się bardziej efektywne pod względem energetycznym w realistyczny i znaczący sposób. Wasze wspólne spostrzeżenia i wnioski odegrają kluczową rolę, ponieważ zostaną przedstawione komisarzom UE i przyczynią się do kształtowania przepisów i inicjatyw UE w tym obszarze.

Niniejszy pakiet informacyjny opisuje cały proces i składa się z pięciu części:

- 1. PROCES:
JAK DZIAŁAJĄ EUROPEJSKIE PANELE OBYWATELSKIE?** 4
Panele obywatelskie mają na celu postawienie obywateli w centrum tworzenia publicznej polityki. W tej części przedstawimy pokrótce, jak działa ten proces.
- 2. ZADANIE: NAD CZYM BĘDĘ PRACOWAĆ?** 6
Komisja Europejska zaprosiła uczestników do wykonania określonego zadania: tutaj znajdziesz pytanie, na które będziemy starali się odpowiedzieć.
- 3. TEMAT:
CO MUSZĘ WIEDZIEĆ O EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ?** 8
Nie musisz być ekspertem, aby wziąć udział w panelu obywatelskim. Chcemy poznać Twój punkt widzenia w oparciu o Twoje doświadczenia i codzienne życie. Na początek przedstawiamy kilka podstawowych informacji na temat efektywności energetycznej.
- 4. OSOBY STOJĄCE ZA WYDARZENIEM:
KTO ORGANIZUJE TEN PANEL?** 12
W tej części przedstawimy różne instytucje i organizacje odpowiedzialne za organizację paneli oraz ich rolę.
- 5. LOGISTYKA: JAKI RODZAJ POMOCY OTRZYMAM, ABY
ZORGANIZOWAĆ I OPŁACIĆ PODRÓŻ ORAZ ZAKWATEROWANIE?** 14
Chcemy zapewnić Ci płynny udział w panelu. Ta część zawiera informacje dotyczące podróży, zakwaterowania, codziennych wydatków oraz inne praktyczne wskazówki.

1/ Proces: jak działają europejskie panele obywatelskie?

W panelach obywatelskich Komisji Europejskiej losowo wybrani uczestnicy ze wszystkich 27 państw członkowskich UE spotykają się, aby omówić kluczowe przyszłe przepisy i inne inicjatywy na poziomie europejskim. Na podstawie dyskusji uczestnicy opracują zalecenia, które Komisja Europejska uwzględni przy opracowywaniu swoich inicjatyw.

Panele powstały po konferencji w sprawie przyszłości Europy,¹ która odbyła się w latach 2021-2022. Wówczas 800 losowo wybranych obywateli uczestniczyło w czterech europejskich panelach obywatelskich, z których każdy zgromadził się na trzy sesje. Uczestnicy dzielili się swoimi poglądami i pomysłami na temat gospodarki, sprawiedliwości społecznej, zatrudnienia,

edukacji, kultury, młodzieży, sportu, transformacji cyfrowej, demokracji w UE, wartości, bezpieczeństwa, praworządności, zmiany klimatu, zdrowia, migracji i roli UE w świecie. Na zakończenie paneli uczestnicy przedstawili 178 zaleceń, które następnie wpłynęły na 49 propozycji i ponad 300 powiązanych działań wynikających z konferencji. Obywatele uczestniczący w konferencji zaapelowali o podobne, częstsze możliwości przyszłego udziału obywateli w kształtowaniu polityki europejskiej. W odpowiedzi przewodnicząca Komisji Europejskiej, Ursula von der Leyen, ogłosiła utworzenie kolejnych paneli obywatelskich, aby przeprowadzić konsultacje z losowo wybranymi obywatelami w sprawie kluczowych kwestii UE.

Kolejne panele dotyczyły bardziej szczegółowych tematów politycznych: co zrobić z marnotrawieniem żywności, zalety i wady wirtualnych światów oraz prawa i możliwości uczenia się i studiowania w innych krajach UE. Dzięki pomocy tłumaczy uczestnicy mogli porozumiewać się ze sobą we własnych językach.

Jako panelista przejmiesz pałeczkę od długiego szeregu Europejczyków, tym razem skupiając się na temacie efektywności energetycznej.

¹ Informacje na temat konferencji w sprawie przyszłości Europy można znaleźć na:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_pl

JAK DZIAŁAJĄ PANELE OBYWATELSKIE?

Każdy panel składa się ze 150 losowo wybranych obywateli ze wszystkich państw członkowskich UE i reprezentujących różnorodność UE. Jedna trzecia uczestników ma mniej niż 26 lat, aby zapewnić dobrą dyskusję między pokoleniami.

Panel obywatelski łączy współpracę w małych grupach (około 12 osób) z sesjami plenarnymi (łącznie 150 uczestników). W mniejszych grupach roboczych uczestnicy mogą bardziej szczegółowo omówić różne aspekty efektywności energetycznej. Wszystkich 150 uczestników spotka się również na sesjach plenarnych, aby wysłuchać i omówić opinie mniejszych grup.

W wykonywaniu tych zadań uczestnikom pomagać będzie zespół moderatorów. Zespół ten składa się z ekspertów w prowadzeniu pracy grupowej. Moderatorzy zapewnią bardziej dynamiczną pracę grupową, aby jak najlepiej wykorzystać potencjał każdej osoby i całej grupy. Poza tym zaoferują obywatelom szereg narzędzi do współpracy i wspólnego podejmowania decyzji. Uczestnicy panelu otrzymają także wsparcie pomocników na miejscu, którzy będą przekazywać praktyczne informacje, oraz będą mogli skorzystać z pomocy specjalistów ds. efektywności energetycznej, którzy w razie potrzeby będą doradzać uczestnikom podczas całego procesu.

PANEL OBYWATELSKI DS. EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Wraz z pozostałymi 149 uczestnikami weźmiesz udział w trzech sesjach. Dwie sesje odbędą się na miejscu w Brukseli, jedna zostanie zorganizowana w trybie online:

- **Sesja 1:** 23-25 lutego 2024 r.
(na miejscu w Brukseli, Belgia)
- **Sesja 2:** 15-17 marca 2024 r.
(online za pośrednictwem narzędzia do wideokonferencji)
- **Sesja 3:** 12-14 de abril de 2024
(na miejscu w Brukseli, Belgia)

2 / Zadanie: nad czym będę pracować?

Dyskusje panelowe będą dotyczyć różnych aspektów efektywności energetycznej. Uczestnicy omówią w szczególności, w jaki sposób różne osoby, władze publiczne, przemysł, sektor prywatny i inne podmioty mogą stać się bardziej efektywni pod względem energetycznym, a tym samym wywrzeć możliwie największy wpływ na przykład na klimat, gospodarkę, miejsca pracy, zdrowie lub rachunki za energię.

Ostateczne zalecenia panelu zostaną uwzględnione w inicjatywie politycznej, która zostanie przyjęta przez Komisję Europejską w drugiej połowie 2024 roku. Inicjatywa ta dotyczy nadchodzącego zalecenia UE w sprawie zasady „Efektywność energetyczna przede wszystkim”, która również zostanie wyjaśniona podczas dyskusji panelowych przy wsparciu specjalistów w tej dziedzinie. W tym kontekście pytanie przyświecające dyskusjom prowadzonym podczas panelu obywatelskiego ds. efektywności energetycznej brzmi:

„W jaki sposób Unia Europejska może priorytetowo traktować efektywność energetyczną i zapewnić związane z nią korzyści obywatelom, organom publicznym i przedsiębiorstwom?”

PODCZAS PIERWSZEJ SESJI ZAPOZNASZ SIĘ Z TEMATEM EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ I DZIAŁANAMI, które Komisja Europejska już podejmuje w tym zakresie. Wraz ze specjalistami w dziedzinie produkcji, dystrybucji i zużycia energii lepiej zrozumiesz, co oznacza efektywność energetyczna w Twoim codziennym życiu. Podzielisz się także doświadczeniami z obywatelami pochodzącymi z różnych krajów UE oraz dowiesz się o wyzwaniach, przed którymi stoi UE, starając się zapewnić społeczeństwu europejskiemu korzyści płynące z efektywności energetycznej.

W DRUGIEJ SESJI, która odbędzie się online, będziesz kontynuować dialog i omawiać różne pomysły. Ta sesja będzie stanowić pomost między kolejnymi częściami panelu: będziesz korzystać z wiedzy i obszarów omówionych podczas pierwszej sesji i kreatywnie zasatanawiać się nad praktycznymi rozwiązaniami, które pomogą nadać priorytet efektywności energetycznej. Innymi słowy: podczas drugiej sesji zaczniesz formułować pomysły dotyczące zaleceń. Będą one związane z działaniami, które każdy – przedsiębiorstwa, społeczności lokalne, władze publiczne i konsumenci – może podjąć, aby działać w sposób efektywny pod względem energetycznym. Zalecenia te mogą na przykład odnosić się do metod zużywania mniejszej ilości energii bez wyrzeczeń, określania zrównoważonego poziomu zużycia energii lub poprawy planowania energetycznego, aby lepiej wykorzystać ograniczone zasoby.

W TRZECIEJ I OSTATNIEJ sesji uczestnicy wspólnie nadadzą ostateczną formę swoim zaleceniom. Będą one stanowić wkład w europejską inicjatywę, w szczególności w nadchodzącą inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Podczas tej sesji uczestnicy będą testować i utrzymywać początkowe pomysły z drugiej sesji, na przykład zastanawiając się, czy te pomysły są sprawiedliwe dla wszystkich członków społeczeństwa. Uczestnicy omówią, czy zalecenia mogą być przydatne w całej Unii Europejskiej i czy spełniają najważniejsze potrzeby w zakresie różnorodności obywateli europejskich. Uczestnicy omówią także konkretne środki, jakie należy podjąć, aby zachęcić do trwałej zmiany zachowań.

3 / Temat: co muszę wiedzieć o efektywności energetycznej?

Teraz wiesz już trochę więcej o procesie, więc możemy skupić się na samym temacie panelu. Niniejsza część pakietu informacyjnego pomoże Ci lepiej zrozumieć problem efektywności energetycznej. Oczywiście nie możemy omówić każdego aspektu na zaledwie kilku stronach. Wybraliśmy zagadnienia, które naszym zdaniem będą przydatne dla Ciebie jako członka panelu obywatelskiego. Podczas wydarzenia otrzymasz bardziej szczegółowe informacje.

Mamy nadzieję, że w niniejszej części znajdziesz wiadomości, które pomogą Ci zrozumieć prezentację oraz wnieść wkład w dyskusję i działania panelu. Wiadomości te są jedynie wprowadzeniem. Zapewniamy, że w trakcie trwania panelu otrzymasz bardziej szczegółowe informacje na temat efektywności energetycznej, a po rozpoczęciu sesji będziesz mieć możliwość zadawania pytań.

1. WYJAŚNIENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

„Oszczędność energii” jest być może bardziej znanym terminem. Oszczędność energii oznacza unikanie marnotrawstwa energii. Im mniej energii zużywamy, tym mniej musimy jej produkować. W praktyce oznacza to, że wyłączamy grzejniki lub gasimy światła, gdy ich nie potrzebujemy. Oszczędność energii jest najbardziej bezpośrednim sposobem na zużywanie **mniejszej ilości energii i uniknięcie marnotrawstwa**.

Co to jest „efektywność energetyczna”? Termin ten oznacza **zużywanie mniejszej ilości energii na wykonanie tego samego zadania, uzyskanie tego samego rezultatu lub tej samej usługi**. Na przykład efektywność energetyczna w odniesieniu do izolacji domu oznacza mniejsze zużycie energii na ogrzewanie i chłodzenie przy zachowaniu tego samego komfortu cieplnego. Kolejny przykład to jazda bardziej wydajnym samochodem, który zużywa mniej paliwa, ale ma taką samą prędkość i osiągi.

Ogólnie istnieją dwa sposoby na poprawę efektywności energetycznej: (1) korzystanie z bardziej wydajnej technologii lub procesu produkcyjnego, na przykład jazda bardziej wydajnym samochodem pod względem paliwa lub wymiana starej lodówki na lodówkę energooszczędną, oraz (2) zmiana zachowania, na przykład zakręcanie grzejników lub gaszenie światła, gdy ich nie potrzebujemy.

Wyjaśnienie całego systemu energetycznego

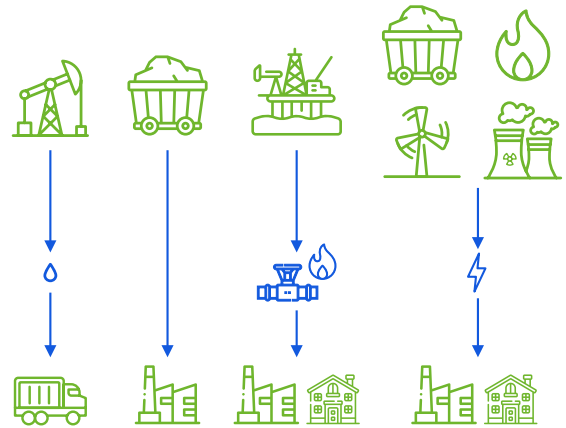
Jednak zwiększenie efektywności energetycznej to nie tylko kwestia stosowanych technologii czy naszego zachowania. Energię należy najpierw wyprodukować i rozprowadzić, zanim będzie można ją wykorzystać. Tak więc, aby działać w społeczeństwie w sposób bardziej efektywny pod względem energetycznym, musimy również pomyśleć o całym **systemie energetycznym** i o tym, jak go zaplanować. System energetyczny składa się z trzech elementów: produkcji energii, dystrybucji energii i zużycia energii.

Wyjaśnienie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” (EE1st)

Efektywność energetyczna jest wiodącą zasadą, która **przedkłada efektywność energetyczną nad bardziej kosztowne alternatywy z korzyścią dla obywateli, władz publicznych i przedsiębiorstw**. Innymi słowy: zasada EE1st ma na celu zapewnienie równej pozycji inwestycjom po stronie podaży i popytu. Oznacza to, że przy podejmowaniu decyzji planistycznych lub inwestycyjnych uwzględnia się wszystkie wymiary efektywności energetycznej, w tym produkcję i zużycie. Ma to na celu zapewnienie, że działania te są korzystne lub bardziej opłacalne niż inne środki. W praktyce zasada EE1st pomaga w osiągnięciu efektywności energetycznej w produkcji, dystrybucji i zużyciu energii przez **rozważenie różnych alternatyw** spośród wielu możliwych środków w całej Unii Europejskiej. Oto jeden z przykładów zastosowania tej zasady w decyzjach planistycznych: zamiast zwiększać produkcję ciepła i przepustowość sieci dystrybucji ciepła, rząd decyduje się wprowadzić zakrojony na szeroką skalę program renowacji budynków. W lepiej izolowanych domach potrzebne jest mniej ciepła, co oznacza, że można wyprodukować i rozprowadzić mniej energii. Zastosowanie zasady EE1st oznacza uwzględnienie innych opcji niż zwiększenie wolumenu lub produkcji.

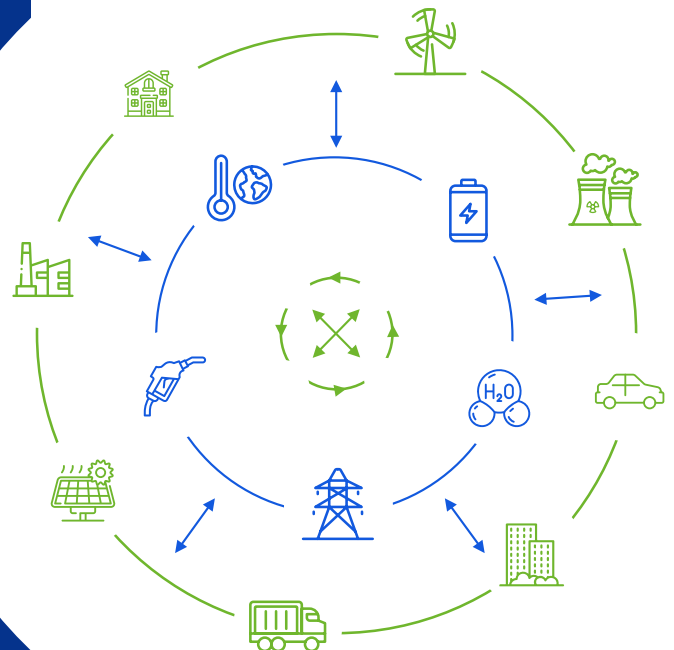
WSPÓŁCZESNY SYSTEM ENERGETYCZNY

liniowy i marnotrawny przepływ energii,
tylko w jednym kierunku

PRZYSZŁY ZINTEGROWANY SYSTEM ENERGETYCZNY UE

przepływ energii między użytkownikami i producentami,
ograniczenie marnotrawstwa zasobów i pieniędzy

• Produkcja energii:

energia może być wytwarzana z różnych źródeł. Źródłami tymi są paliwa kopalne (węgiel, gaz, ropa naftowa), jądrowe lub odnawialne (wiatr, słońce, woda, biomasa). Na przykład węgiel może być spalany do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, a ropa naftowa lub biopaliwa mogą być używane do mobilności. Element ten jest również określany terminem „strona podaży”.

• Dystrybucja energii

energię należy przetransportować od producenta do konsumenta, aby można ją było wykorzystać. Do dystrybucji energii potrzebna jest infrastruktura składająca się z sieci energii elektrycznej, rurociągów ropy naftowej i gazu lub sieci dystrybucji ciepła.

• Zużycie energii:

energia jest zużywana na różne sposoby – zasilanie urządzeń, prowadzenie samochodów, produkcja towarów lub materiałów, ogrzewanie budynków. Odbiorcami energii są obywatele, władze publiczne lub przedsiębiorstwa. Ten element to „strona popytu”.

Aby usprawnić cały system energetyczny i promować efektywność energetyczną we wszystkich państwach członkowskich, Komisja Europejska postanowiła wzmocnić zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.

² Publikację w różnych językach można znaleźć na:
https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-systems-integration/eu-strategy-energy-system-integration_en?e-trans=bq&etransolive=1

Dzięki EE1st można przeanalizować wszystkie możliwości, **uwzględnić koszty i korzyści oraz wybrać najlepszą alternatywę**, zapewniającą **największe korzyści społeczeństwu** jako całości, ponieważ efektywność energetyczna prowadzi do wyborów, które są optymalne pod względem kosztów.

2. KONTEKST POLITYCZNY PROGRAMU ENERGY EFFICIENCY FIRST NA POZIOMIE UE

Efektywność energetyczna stanowi kluczowy element, jeśli chodzi o sposób przebiegania transformacji energetycznej. Może pomóc zaradzić niepowodzeniom i niedociągnięciom obecnej architektury sektora energetycznego, **zmniejszając koszty dla społeczeństwa** i zapewniając najbardziej zrównoważony wynik transformacji energetycznej. Wszystkie sektory wykorzystujące energię, takie jak budynki, transport czy przemysł, mogą odgrywać rolę „**aktywnych konsumentów**”. EE1st zadba o to, aby ta aktywna rola konsumentów została w pełni wykorzystana w celu maksymalizacji wydajności systemu energetycznego i wyeliminowania wszelkich form marnowania energii.

Efektywność energetyczna ma kluczowe znaczenie dla transformacji energetycznej i pomaga osiągnąć cel, jakim jest zapewnienie, że Unia Europejska stanie się neutralna pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 roku. Neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla oznacza, że emisje dwutlenku węgla są ograniczone niemal do zera, aby zmniejszyć szkodliwe skutki zmian klimatycznych. Duża część emisji dwutlenku węgla w UE jest związana z wykorzystaniem energii w UE. Zmniejszenie zużycia energii za pomocą efektywności energetycznej jest zatem niezbędnym krokiem. Efektywność energetyczna odgrywa **kluczową rolę** w polityce energetycznej i klimatycznej UE oraz w jej wdrażaniu w państwach członkowskich UE. Postawienie efektywności energetycznej w centrum naszego społeczeństwa jest logicznym krokiem w kierunku **zmniejszenia zużycia energii, optymalizacji przepływów energii i wyeliminowania kosztownego marnowania energii, przy jednoczesnym zachowaniu tego samego poziomu komfortu, usług i wolności.**

W tym celu Unia Europejska wyznacza zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” (EE1st) jako wiodącą zasadę transformacji energetycznej. Zasada ta jest uregulowana w dyrektywie w **sprawie efektywności energetycznej**. Dyrektywa to akt prawny Unii Europejskiej określający cel, który kraje UE muszą osiągnąć.³ Jednak to poszczególne kraje mają za zadanie opracować własne przepisy dotyczące sposobów osiągania tych celów. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej z 2023 r.⁴ przyznaje zasadzie „efektywność energetyczna przede wszystkim” większą rolę w **kształtowaniu polityki, planowaniu i podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.**

3. JAKICH KORZYŚCI MOŻEMY OCZEKIWAĆ Z PROMOWANIA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ?

Jak wspomnieliśmy wcześniej, efektywność energetyczna ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia emisji dwutlenku węgla, co jest szczególnie ważne w produkcji energii. Im mniej gazów cieplarnianych jest emitowanych podczas produkcji energii, np. w elektrowniach węglowych, tym lepiej UE może walczyć ze zmianami klimatycznymi. Efektywność energetyczna ma jednak znacznie więcej skutków, które są korzystne dla jednostek i społeczeństwa.

Efektywność energetyczna zmniejsza rachunki za energię i związane z nimi koszty dla obywateli i firm, którzy mogą wydawać mniej pieniędzy na energię. Efektywność energetyczna jest jednak również korzystna finansowo dla władz krajowych i lokalnych. Obniża ogólny koszt systemu i ogranicza konieczność inwestycji w produkcję i dystrybucję energii. **W ten sposób pomaga zmniejszyć wydatki publiczne, umożliwiając lepszą alokację środków z budżetu publicznego.**

Efektywność energetyczna poprawia również konkurencyjność przedsiębiorstw na dwóch poziomach. Firmy mogą sprzedawać innowacyjne technologie lub usługi w zakresie efektywności energetycznej. Ponadto energooszczędne przedsiębiorstwa mają przewagę nad konkurentami, którzy ponoszą wyższe koszty energii.

Zużycie energii nie tylko emituje dwutlenek węgla, lecz również prowadzi do wydzielania innych szkodliwych emisji, takich jak cząstki stałe. Są to mikroskopijne cząsteczki unoszące się w powietrzu, które mogą przenikać głęboko do płuc i są szkodliwe dla zdrowia. Zatem zmniejszenie zużycia energii **poprawia również zdrowie ludzi** dzięki lepszej jakości powietrza.

Państwa członkowskie UE importują większość swoich źródeł paliwa z innych krajów. Zmniejszenie zużycia energii obniży więc import tych paliw. Zwiększy również wytrzymałość naszej gospodarki, a także bezpieczeństwo dostaw energii. Jest to szczególnie ważne w czasach kryzysu lub wojny, jak pokazują ostatnie wydarzenia.

Lepsza efektywność energetyczna prowadzi także do utworzenia specjalistycznych miejsc pracy i możliwości szkoleniowych. Do rozwoju i wdrażania nowych technologii w zakresie efektywności energetycznej potrzebny jest wysoki poziom umiejętności. Lepiej wyszkolona siła robocza oznacza lepiej płatne miejsca pracy i lepsze możliwości zatrudnienia.

³ Rodzaje prawodawstwa UE:

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/types-legislation_pl

⁴ Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej:

https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en

4. CO MOŻE OGRANICZAĆ EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNĄ?

Jeśli efektywność energetyczna jest tak korzystna dla społeczeństwa i jednostek, dlaczego nie jest bardziej zaawansowana? Jakie są bariery na drodze do zwiększenia efektywności energetycznej? Po pierwsze, brakuje informacji. Efektywność energetyczna dopiero niedawno stała się popularnym tematem dyskusji publicznej. Wiele obywateli, przedsiębiorstw oraz organów publicznych nie zdaje sobie sprawy z korzyści płynących z tego rozwiązania. Brakuje również informacji na temat możliwości i inwestycji w zakresie efektywności energetycznej.

Przejście na bardziej energooszczędne technologie często wymaga inwestycji z góry. Koszt takiej inwestycji może być dość wysoki. Często konsumentom i przedsiębiorstwom brakuje funduszy na bardziej wydajne technologie lub towary, nawet jeśli takie inwestycje mogą być korzystne ekonomicznie w dłuższej perspektywie.

Kolejną barierą uzyskania większej wydajności mogą być różni beneficjenci, co określa się także terminem „podzielonych korzyści”. Czasami osoba, która inwestuje w efektywność energetyczną, nie odnosi bezpośrednich korzyści z inwestycji. Na przykład, jeśli właściciel remontuje swój budynek lub kupuje nowy system grzewczy, tylko najemca uzyska korzyści w postaci niższych rachunków za energię.

Do inwestowania w efektywność energetyczną potrzebne jest nie tylko finansowanie, lecz również siła robocza wdrażająca odpowiednie środki. Chociaż w niektórych państwach członkowskich UE problem ten jest bardziej dotkliwy niż w innych, generalnie brakuje wykwalifikowanych pracowników, zwłaszcza do renowacji budynków. Istnieją jednak również bariery nieekonomiczne związane z naszymi wzorcami zachowań. Ludzie – jako konsumenci, w przedsiębiorstwach lub w organach publicznych – zazwyczaj preferują status quo. Jeśli coś działało w przeszłości, to po co to zmieniać?

Ponadto badania wykazały, że zyski z efektywności energetycznej są często zmniejszane przez zmianę zachowań konsumentów lub procesów produkcyjnych. Poprawa wydajności często prowadzi do ograniczenia kosztów, co umożliwia zakup większej ilości usprawnionego produktu lub korzystanie z niego w inny sposób. Na przykład bardziej wydajne silniki mogą prowadzić do produkcji większych i cięższych samochodów lub do tego, że kierowcy będą jeździć do pracy dłużej lub częściej. Nazywa się to „efektem odbicia”.

Poza tym bariery regulacyjne mogą mieć wpływ na postępy i przyjęcie środków zwiększających efektywność energetyczną w UE. Może to obejmować przestarzałe przepisy, brak spójności i/lub brak harmonizacji między państwami członkowskimi UE, skomplikowane wymogi administracyjne, niewystarczające zachęty (na przykład ukierunkowane na paliwa kopalne). Działania na rzecz przezwyciężenia tych barier wiążą się z wprowadzeniem reform legislacyjnych, odpowiednich zachęt finansowych i współpracy między państwami członkowskimi UE.

5. CO MOŻNA ZROBIĆ NA POZIOMIE UE? CZYM SĄ KORZYŚCI DLA OBYWATELI?

Aby pokonać wyżej wymienione bariery, UE podjęła szereg środków politycznych. Wspomniane powyżej zalecenie będzie zawierać wytyczne sektorowe dotyczące stosowania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”.

Każdego roku Komisja przyjmuje swój roczny program prac określający listę najważniejszych działań, które podejmie w nadchodzącym roku. Za pośrednictwem programu prac Komisja informuje opinię publiczną i inne instytucje o swoich zobowiązaniach politycznych dotyczących przedstawienia nowych inicjatyw, wycofania wniosków oczekujących na przyjęcie oraz przeglądu istniejącego prawodawstwa UE. Zalecenia uczestników panelu zostaną uwzględnione w programie prac na rok 2024.

Obywatele mogą działać na różne sposoby, aby poprawić efektywność energetyczną. Mogą zacząć od zastanowienia się nad własnym zachowaniem w zakresie zużycia energii. Mogą pozyskać więcej informacji i pogłębić swoją wiedzę. Jednak na poziomie politycznym obywatele mogą żądać od decydentów wprowadzenia lub ulepszenia przepisów, które poprawią efektywność energetyczną i planowanie energetyczne. Chociaż zależy to od różnych kontekstów krajowych, środki te mogą obejmować kampanie informacyjne i uświadamiające, szkolenia, audyty, zachęty finansowe, zakazy, inwestycje w infrastrukturę, taką jak transport publiczny lub wspieranie inicjatyw społecznych. Aby priorytetowo traktować efektywność energetyczną w procesach planowania, UE może ustanowić ramy polityczne dla państw członkowskich w celu wdrożenia zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” – a obywatele powinni mieć możliwość uczestniczenia w formułowaniu tych ram.

4 / Kto organizuje ten panel?

Panel obywatelski ds. efektywności energetycznej jest organizowany przez Komisję Europejską (Dyrekcję Generalną ds. Komunikacji Społecznej i Dyrekcję Generalną ds. Energii) przy wsparciu ifok (głównego wykonawcy), Missions Publiques, BeenThereDoneThat, Waterbear, Scope, Harris Interactive, Le Terrain i VO Europe.

Dyskusje panelu będą prowadzone i wspierane przez specjalny „Komitet Wiedzy”, którego członkami są:

Arianna VITALI ROSCINI

(Sekretarz Generalny, Koalicja na rzecz Oszczędności Energii, Włochy)

Camille DEFARD

(kierownik Jacques Delors Energy Centre, Francja)

Claire ROUMET

(polityka UE i partnerstwa strategiczne, miasta energetyczne, Francja)

Goda PERLAVICIUTE

(profesor nadzwyczajny ds. publicznej akceptowalności zrównoważonych transformacji, Uniwersytet w Groningen, Litwa)

Wyste GORTER

(Młodszy badacz w dziedzinie psychologii środowiskowej, Uniwersytet w Groningen, Holandia)

Jan ROSENOW

(dyrektor programów europejskich, Regulatory Assistance Project (RAP), Niemcy)

Reinhard SIX

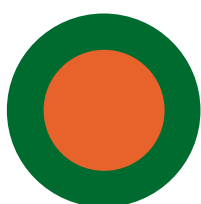
(niezależny konsultant, ekspert ds. finansowania efektywności energetycznej, Niemcy)

Yves MARIGNAC

(ekspert ds. energii i starszy doradca, Stowarzyszenie négaWatt, Francja)

Claudia CANEVARI

(Kierownik Działu, Dział Efektywności Energetycznej: Polityka i Finansowanie, Dyrekcja Generalna ds. Energii, Komisja Europejska)

5 / Informacje praktyczne

Z niecierpliwością czekamy na Twój udział w europejskich panelach obywatelskich ds. efektywności energetycznej, które odbędą się w piątek 23 lutego w Brukseli w Belgii. Poniżej znajduje się kilka praktycznych informacji, które pomogą Ci przygotować się do podróży i udziału w spotkaniach. Przypomnienie:

Dwie sesje odbędą się na miejscu (w Brukseli), a jedna sesja zostanie przeprowadzona online (piątek i niedziela będą półdniowymi programami):

- **Sesja 1:**
23-25 lutego 2024 r.
(na miejscu w Brukseli, Belgia)
- **Sesja 2:**
15-17 marca 2024 r. (online)
- **Sesja 3:**
12-14 kwietnia 2024 r.
(na miejscu w Brukseli, Belgia)

1. WYDATKI

Uczestnicy otrzymają opłatę wyrównawczą w wysokości 90,00 EUR za konferencję i dzień podróży. Opłaty wyrównawcze są uiszczane po potwierdzeniu udziału w sesjach na liście obecności.

2. LOGISTYKA

ORGANIZACJA PODRÓŻY

Plan podróży i eBilet już są w Twoim posiadaniu lub niedługo je otrzymasz. W przypadku dalszych pytań dotyczących organizacji podróży, prosimy o kontakt pod adresem info@futureu.events lub pod numerem telefonu +32 460 22 40 27.

Transfer po przylocie: po przybyciu na lotnisko/dworzec kolejowy powita Cię personel europejskiego panelu obywatelskiego z tablicą powitalną lub plakatem, który odprowadzi Cię do autobusu transferowego. W przypadku trudności w znalezieniu personelu zadzwoń pod numer +32 460 22 40 27.

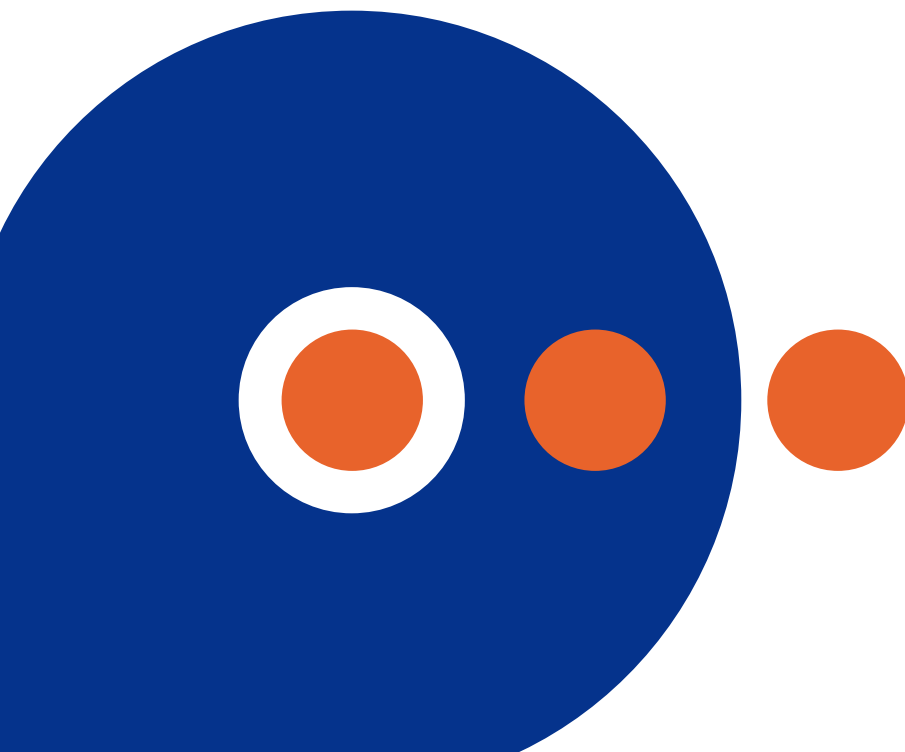
Przylot samolotem: na lotnisku, po odebraniu bagażu, udaj się do stanowiska obsługi klienta w terminalu przylotów, gdzie czekać będzie nasz personel.

Pociągami: na dworcu kolejowym Brussels Midi udaj się do kawiarni Prêt à Manger, gdzie nasz personel będzie czekał przy tablicy powitalnej.

W hotelu: transfery autobusowe będą zorganizowane z hotelu do siedziby Komisji Europejskiej, gdzie odbędą się panele. Prosimy o stawienie się w hotelowej hali głównej przed planowanym czasem wyjazdu. Nasz zespół wskaże Ci drogę do autobusu. Jeśli wolisz dotrzeć do siedziby Komisji Europejskiej na własną rękę, prosimy o powiadomienie o tym naszego zespołu wsparcia przed wyjazdem.

Po przybyciu do Brukseli: jeśli po spotkaniach odbędą się imprezy towarzyskie, takie jak kolacje, zorganizowane zostaną transfery grupowe autobusem wahadłowym z siedziby Komisji Europejskiej do miejsca imprezy towarzyskiej. Następnie zorganizowany zostanie transfer grupy autobusem z miejsca wydarzenia do hotelu. Oczywiście możesz zwiedzić miasto po wydarzeniu towarzyskim i samodzielnie wrócić do hotelu.

Transfer przed odlotem: zorganizujemy transfery z hotelu na lotnisko odlotu/dworzec kolejowy. Godzina odjazdu zostanie wskazana na tablicy ogłoszeń w lobby hotelowym.

ZAKWATEROWANIE

Nasz zespół powita Cię po przyjeździe do hotelu. Zarezerwowano dla Ciebie pokój jednoosobowy ze śniadaniem i bezpłatnym bezprzewodowym dostępem do Internetu. Szczegółowe informacje znajdują się w potwierdzeniu rezerwacji przesłanym pocztą e-mail. Uprzejmie informujemy, że koszty wszystkich usług dodatkowych (np. minibar, obsługa pokoju, telefon, bar hotelowy, usługi pralnicze, wcześniejsze zameldowanie lub późne wymeldowanie itp.) są ponoszone przez uczestnika i nie są pokrywane przez organizatorów. Wszelkie dodatkowe wydatki należy uregulować bezpośrednio w hotelu przed wyjazdem.

3. INNE INFORMACJE

- **Ubiór**

Na spotkania prosimy zabrać ze sobą ubranie typu smart-casual, ciepłą kurtkę i szalik oraz nieprzemakalny płaszcz zimowy, a także ciepłe wygodne buty i parasol. Temperatura będzie prawdopodobnie wynosić około 7°C i nieco więcej w kwietniu, ale warto przygotować się na zmienną pogodę belgijską!

- **Woda zdatna do picia**

Woda z kranu w Belgii jest bezpieczna do picia. Woda butelkowana lub filtrowana jest łatwo dostępna i będzie oferowana podczas wszystkich spotkań, posiłków i wydarzeń towarzyszących.

- **Strefa czasowa**

Aktualna strefa czasowa to CET: czas środkowoeuropejski (UTC/GMT +1 godzina) i UTC+2 od 31 marca.

- **Informacja turystyczna**

Bruksela ma bogatą historię, architekturę, gastronomię, kulturę i nie tylko! Zachęcamy do odwiedzenia strony internetowej Regionu Stołecznego Brukseli, aby odkryć wszystkie atrakcje kulturalne oferowane podczas pobytu.

- **Kontakt**

Nasz zespół będzie dostępny przed spotkaniami i w trakcie spotkań. Jeśli napotkasz jakiegokolwiek trudności po przylocie lub jeśli szczegóły lotu ulegną zmianie, skontaktuj się z nami za pośrednictwem poczty elektronicznej: info@futureu.events.

- **Tłumaczenie ustne**

Spotkanie będzie dostępne w 24 językach dzięki zespołowi zawodowych tłumaczy. Aby im pomóc, mów wyraźnie i pamiętaj, aby nie mówić zbyt szybko podczas sesji.

4. WEJŚCIE DO BUDYNKU

Pierwszy i ostatni weekend panelowy odbędzie się w siedzibie Komisji Europejskiej w Brukseli. Więcej informacji na temat dokładnych budynków i pomieszczeń można znaleźć w porządku obrad. Budynek Komisji Europejskiej jest dostępny z przepustką dla gości („V-pass”). „V-pass” zostanie wysłany do Ciebie e-mailem przed wydarzeniem. Nie zapomnij zarejestrować się za pośrednictwem tej wiadomości e-mail, aby zakończyć proces i uzyskać kod QR V-pass. Osoby, które nie otrzymały przepustki V-pass przed wydarzeniem, proszone są o kontakt pod adresem e-mail: info@futureu.events.

Należy pamiętać, że kontrola bezpieczeństwa po przybyciu do budynku Komisji Europejskiej może potrwać co najmniej 20 minut. Przygotuj przepustkę, dowód osobisty lub paszport, ponieważ pracownicy ochrony poproszą o ich okazanie.

Wszyscy uczestnicy:

- są zobowiązani do okazania ważnego paszportu lub dowodu osobistego przed wejściem do budynku;
- są zobowiązani do poddania się kontroli bezpieczeństwa w strefie wejścia;
- powinni nosić przy sobie list z zaproszeniem lub jakiegokolwiek inny dokument wyraźnie wskazujący na ich udział (np. list rejestracyjny).

5. HELPDESK, DOSTĘP DO INTERNETU

Przy wejściu do pomieszczeń znajduje się punkt pomocy technicznej. Nasi pracownicy służą pomocą i odpowiedzą na wszelkie pytania. Dostęp do Internetu można uzyskać za pośrednictwem hotspotów Wi-Fi. Hasła zostaną podane w dniu spotkania.

6. DOSTĘPNOŚĆ

Pomieszczenia Komisji Europejskiej są w pełni dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Podczas rejestracji online należy wskazać wszelkie specjalne potrzeby i wymagania dietetyczne.

